

**IV ЧАКЫРЫЛЫШ ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӨСЛИМ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ТОЙГЕЛДЕ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫНЫҢ XXXУ УТЫРЫШЫ**

КАРАР № 63

Тойгелде авылы

2023 ел 23 декабрь

**«Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының Тойгелде авыл
жирлеге» муниципаль берәмлеге уставына үзгәрешләр һәм өстәмэләр керту
турында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы, «Муниципаль берәмлекләр уставларын дәүләт теркөвенә алу турында» 2005 елның 21 июлдәгә 97-ФЗ номерлы Федераль законнар, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлдәгә 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә, Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Тойгелде авыл жирлеге Советы **КАРАР БИРДЕ:**

1. Мөслим муниципаль районының 2019 елның 25 октябрдәгә 1 номерлы карары белән расланган Мөслим муниципаль районының Тойгелде авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставына түбәндәгә үзгәрешләрне һәм өстәмэләрне кертергә:

1. Уставның 1 статьясындагы 1 өлешен яңа редакциядә бәян итәргә:

«1. Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районының «Тойгелде авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенә авыл жирлеге статусы «Мөслим муниципаль районы» муниципаль берәмлегенә һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләрнең территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында» 2005 елның 31 гыйнварындагы 30-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән бирелде.».

2. Уставның 2 статьясындагы 3 өлешен яңа редакциядә бәян итәргә:

«3. Торак пункт чикләре «Мөслим муниципаль районы» муниципаль берәмлегенә һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләрнең территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында «2005 елның 31 гыйнварындагы 30-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән билгеләнгән.».

3. Уставның 5 статьясындагы 1 өлешенәң 14 пунктың яңа редакциядә бәян итәргә:

«14) балалар һәм яшьләр белән эшләү буенча чараларны оештыру һәм гамәлгә ашыру, яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыруда катнашу, яшьләрнең хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен тәмин итү һәм яклау буенча чараларны эшләү һәм гамәлгә ашыру, яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыруның төп юнәлешләре буенча муниципаль программаларны эшләү һәм гамәлгә ашыру, торак пунктта яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыруны мониторинглауны оештыру һәм гамәлгә ашыру;».

4. Уставның 6 статьясындагы беренче абзацына түбәндәгә эчтөлөклә 16, 17 һәм 18 пунктларны өстәргә:

«16) алкоголь, наркотик яисә башка агулы матдәләр кулланудан исереклек халәтендә булган затларга ярдәм күрсәтү чараларын гамәлгә ашыру».

17) вәкаләтле участок полициясе вазифасын башкаручы хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына хезмәткәр өлегә вазифаны башкарган вакытка торак урын бирү;

«18) алкоголь, наркотик яисә башка агулы матдәләр кулланудан исереклек халәтендә булган затларга ярдәм күрсәтү чараларын гамәлгә ашыру».

5. Уставның 14 статьясындагы 3 өлешен яңа редакциядә бәян итәргә:

«3. «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законның 25.1 статьясында каралган очрақларда гражданныр җыены үткәрелергә мөмкин:

1) торак пунктта торак пункт чикләрен үзгәртү мәсьәләсе буенча (муниципаль район), аның составына күрсәтелгән торак пункт керә, ул күрсәтелгән торак пункт территориясен башка торак пункт (муниципаль район) территориясенә кертүне күздә тотат;

2) муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы вәкаләтләре күрсәтелгән җирлекнең чикләрен үзгәртү, үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча гражданныр җыены тарафыннан гамәлгә ашырыла торган җирлектә;

3) муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы торак пунктта, әгәр сайлау хокукына ия булган торак пунктта яшәүчеләрнең саны 100 дән артык кеше тәшкил итсә, торак пунктның вәкиллеке органын төзү, аның саны һәм вәкаләтләре сорогы мәсьәләсе буенча гражданныр җыены гамәлгә ашыра;

4) муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы вәкаләтләре гражданныр җыены тарафыннан гражданнырның үзара салым чараларын кертү һәм куллану мәсьәләсе буенча гамәлгә ашырыла торган җирлектә;

5) җирлек, шәһәр эчендәгә район, федераль әһәмияттәгә шәһәр эче территориясе, муниципаль округ, шәһәр округы составына керә торган яки муниципаль район чикләрендә авылара территориядә урнашкан торак пунктта шушы торак пункт территориясендә гражданнырның үзара салым акчаларын кертү һәм куллану мәсьәләсе буенча;

6) инициативалы проектларны тәкъдим итү, әзерләү, сайлап алу һәм тормышка ашыру мәсьәләләре буенча муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы вәкаләтләре гражданныр җыены тарафыннан гамәлгә ашырыла торган җирлектә»;

7) җирлек, шәһәр эчендәгә район, шәһәр эче территориясе составына керә торган торак пункт территориясе өлешендә Россия Федерациясе субъекты законы нигезендә федераль әһәмияттәгә шәһәр, муниципаль округ, шәһәр округы яки муниципаль район чикләрендә авылара территориядә урнашкан торак пункт территориясенә шушы өлешендә гражданнырның үзара салымы чараларын кертү һәм куллану мәсьәләсе буенча;

8) авылара территориядә урнашкан торак пунктта яңа төзелгән җирлек булдыру турында халык инициативасын күрсәтү максатларында, шулай ук яңа төзелгән җирлектә, әгәр аның сайлау хокукына ия халкы саны 300 кешедән артмаса, яңа төзелгән җирлекнең җирле үзидарә органнары структурасын билгеләү мәсьәләсе буенча;

9) авыл халкының тыгызлыгы түбән булган территориядә яки авыр барып җитүле урында урнашкан торак пунктта, әгәр авыл җирлегендә халык саны 100 кешедән артмаса, торак пунктны бетерү мәсьәләсе буенча;

10) авыл торак пунктында авыл торак пунктының старостасы кандидатурасын күрсәтү мәсьәләсе буенча, шулай ук авыл торак пункты старостасы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату мәсьәләсе буенча.»;

11) авыл торак пунктында гражданныр җыены шулай ук муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс уздырганда муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә Россия Федерациясе законнарында каралган очрақларда конкурс уздырганда конкурс комиссиясе составына кандидатуралар күрсәтү максатларында да үткәрелергә мөмкин.».

6. Уставның 14 статьясындагы 14 өлешенең өченче абзацын яңа редакциядә бәян итәргә:

«Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законның 25.1 статьясында каралган гражданнырның җыены анда торак пунктта яшәүчеләрнең сайлау хокукына ия (яки аның территориясенә бер өлешә) яисә җирлектә яшәүчеләрнең яртысыннан күбрәгә катнашканда хокуклы. Әгәр торак пунктта сайлау хокукына ия булган өлешә торак пунктта яшәүчеләрнең яртысыннан артыгының берьюлы бергә булу

мөмкинлеге булмаса, әлеге Уставка ярашлы рәвештә гражданның Республика Мөслим муниципаль районы Тойгелде авыл җирлегендә гражданның әзерләү һәм үткәрү тәртибе турындагы Нигезләмәдә расланган тәртиптә гражданның үткәрү турында карар кабул ителгән көннен алып бер айдан да артмаган вакытта этаплап үткәрелә Татарстан. Шуңа ук вакытта элеккерәк гражданның җыенында катнашкан затлар тавыш бирүдә катнашуның алдагы этапларында катнашмый.

7. Уставның 14 статьясына түбәндәге эчтәлеккә 15 өлешне өстәргә:

«15. Гражданның җыены торак пункт территориясенә әлеге өлешендә гражданның үзара салым акчаларын кертү һәм куллану мәсьәләсе буенча җирлек составына керүче торак пункт территориясенә бер өлешендә үткәрелергә мөмкин.

Мондый җыен Тойгелдеавыл җирлеге Советы тарафыннан кимендә 10 кеше яшәгән торак пункт территориясенә тиешле өлешендә яшәүче халык төркеме инициативасы белән чакырыла.

Гражданның җыены үткәрелә торган торак пункт территориясә чикләре Тойгелдеавыл җирлеге Советы карары белән җирле әһәмияттәге тиешле мәсьәләләргә хәл итүдә торак пункт территориясенә күрсәтелгән өлешендә яшәүчеләргә мәнфәгатьләре бердәмлеге критерийларынан чыгып билгеләнә.»

8. Уставның 16 статьясындагы 9 өлешен яңа редакциядә бәян итәргә:

«9. Территориаль иҗтимагый үзидарәне гамәлгә ашыручы гражданның җыелышының, конференциясенә аерым вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

- 1) территориаль иҗтимагый үзидарә органнары структурасын билгеләү;
- 2) территориаль иҗтимагый үзидарә уставын кабул итү, аңа үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү;
- 3) территориаль иҗтимагый үзидарә органнары сайлау;
- 4) территориаль иҗтимагый үзидарә эшчәнлегенә төп юнәлешләрен билгеләү;
- 5) территориаль иҗтимагый үзидарә керемнәре һәм чыгымнары сметасын һәм аның үтәлеше турындагы хисапны раслау;
- 6) территориаль иҗтимагый үзидарә органнары эшчәнлегенә турындагы хисапларны карау һәм раслау;
- 7) инициативалы проект турында фикер алышу һәм аны хуплау мәсьәләсе буенча карар кабул итү.»

9. Уставның 16 статьясына түбәндәге эчтәлеккә 10.1 өлешне өстәргә:

«10.1. Территориаль иҗтимагый үзидарә органнары проект инициаторлары буларак инициативалы проектны тәкъдим итәргә мөмкин»;

10. Уставның 16.1 статьясындагы 5 өлешен яңа редакциядә бәян итәргә:

«5. Авыл торак пунктның старостасы үзенә йөкләнгән бурычларны хәл итү өчен:

1) авыл торак пунктта җирле әһәмияттәге мәсьәләләргә хәл итү мәсьәләләре буенча җирле үзидарә органнары, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр һәм башка оешмалар белән хезмәттәшлек итә;

2) халык белән хезмәттәшлек итә, шуңа исәптән гражданның җыеннарында, җыелышларында, конференцияләрендә катнашу аша, мондый чаралар нәтижеләре буенча җирле үзидарә органнары тарафыннан мәҗбүри каралырга тиешле муниципаль хокукый актлар проектлары рәвешендә рәсмиләштерелгән мөрәҗәгатьләр һәм тәкъдимнәр җибәрә;

3) җирле үзидарәне оештыру һәм гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча авыл торак пункты халкына мәгълүмат бирә, шулай ук аларны җирле үзидарә органнарынан алынган башка мәгълүмат җиткерүдә ярдәм итә;

4) җирле үзидарә органнарына гавами тыңлаулар һәм иҗтимагый фикер алышулар оештыруда һәм уздыруда, аларның нәтижеләрен авыл торак пунктта халыкка игълан итүдә ярдәм итә;

5) авыл торак пунктта яшәүчеләр өчен өстенлеккә әһәмияткә ия мәсьәләләргә буенча инициатива проект кертү инициативасы белән чыгыш ясарга хокукы;

6) Россия Федерациясә субъекты Законына ярашлы рәвештә муниципаль берәмлек

уставында һәм (яки) муниципаль берәмлек вәкиллеке органының норматив хокукий актында каралган башка вәкаләтләрне һәм хокукларны гамәлгә ашыра.».

11. Уставның 19 статьясындагы 10 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«10. Жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткөрү тәртибе җирлек Советы тарафыннан расланган жәмәгать тыңлаулары турындагы Нигезләмә белән билгеләнә һәм җирлек халкына халык тыңлауларын үткөрү вакыты һәм урыны турында алдан хәбәр итүне, муниципаль хокукий акт проекты белән алдан танышуны, шул исәптән аны җирле үзидарә органының рәсми сайтында "Интернет" мәгълүмати-телекоммуникация челтәрендә яки җирле үзидарә органы үз эшчәнлегенә турында мәгълүматны "Интернет" мәгълүмати-телекоммуникацион челтәрендә урнаштыра алмый икән, Татарстан Республикасы яки муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында, "Дәүләт органнары һәм җирле үзидарә органнары эшчәнлегенә турында мәгълүматка ирешүне тәэмин итү турында" 2009 елның 9 февралендәге 8-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләрен исәпкә алып, җирлек халкының муниципаль хокукий акт проекты буенча фикер алышуга чыгарылган үз искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен, шул исәптән рәсми сайт аша, җирлек халкының жәмәгать тыңлауларында катнашуын тәэмин итүче башка чараларны бастырып чыгару (халыкка җиткерү) жәмәгать тыңлаулары нәтиҗәләре, шул исәптән кабул ителгән карарларның мотивацияләре нигезләмәсә, шул исәптән аларны рәсми сайтта урнаштыру аша.

Район Советы раслаган гавами тыңлаулар турындагы нигезләмәдә район халкының муниципаль хокукий акт проекты буенча үз искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен кертү мөмкинлеген тәэмин итү өчен материаллар һәм мәгълүмат урнаштыру, шулай ук район халкының ачык тыңлауларда катнашуы өчен, рәсми сайтның мондый максатлары өчен мәҗбүри файдалану таләпләрен үтәү белән "Бердәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталы" федераль дәүләт мәгълүмат системасы файдаланылырга мөмкин, әлеге статьяның максатлары өчен файдалану тәртибе Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә.

12. Уставның 19 статьясындагы 11 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«11. Генераль планнар проектларына, җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектларына, территорияне планлаштыру проектларына, территорияләрне ызанлау проектларына, территорияләрне төзекләндерү кагыйдәләре проектларына, күрсәтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектларны, җир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрөнә рөхсәт бирү турындагы карарлар проектларына, рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү турындагы карарлар проектларына, җирдән файдалану һәм төзелеш алып бару буенча расланган кагыйдәләр булмаганда, җир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән бер төрөнә үзгәртү мәсьәләләренә кагылган сораулар, Россия Федерациясә шәһәр төзелеше кодексы белән билгеләнгән нигезләмәләренә исәпкә алып, шулай ук иҗтимагый фикер алышуларга чыгарылырга мөмкин .

13. Уставның 20 статьясындагы 1 өлешен яңа редакциядә бәян итәргә:

«1. Җирле әһәмияттәге мәсьәләләренә тикшерү, җирле үзидарә органнары һәм җирле үзидарә вазыйфаи затлары эшчәнлегенә турында халыкны мәгълүматлаштыру, инициатив проектлар кертү һәм аларны карау, территорияль иҗтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләрен тикшерү өчен муниципаль берәмлек территориясендә гражданныр җыеннары үткөрелергә мөмкин».

14. Уставның 20 статьясындагы 4 өлешенә түбәндәге эчтәлеккә бишенче абзацны өстәргә:

«Инициативалы проектларны кертү һәм аларны карау мәсьәләләре буенча гражданныр җыелышында тиешле территориядә уналты яшькә җиткән яшәүчеләр катнашырга хокуклы. Инициатив проектларны кертү мәсьәләләрен карап тикшерү һәм фикер алышу максатыннан гражданнырның җыелышын билгеләү һәм уздыру тәртибе

жирлек Советы карары белән билгеләнә».

15. Уставның 22 статьясындагы 2 өлешен яңа редакциядә бәян итәргә:

«2. Гражданнырдан сораштыруда сайлау хокукына ия жирлек халкы катнашырга хоуклы. Инициатив проектны хуплау турында гражданнырның фикерен ачыклау мәсьәләсе буенча сораштыруда 16 яшькә житкән жирлектә яки аның бер өлешендә инициатив проектны гамәлгә ашырырга тәкъдим ителгән кешеләр катнашырга хоуклы.».

16. Уставның 22 статьясындагы 3 өлешенә түбәндәге эчтәлекле 3 пунктны өстәргә:

«3) 16 яшькә житкән жирлектә яки аның бер өлешендә инициатив проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә, бу инициатив проектны хуплау турында гражданнырның фикерен ачыклау өчен.».

17. Уставның 22 статьясындагы 5 өлешен яңа редакциядә бәян итәргә:

«5. Гражданнырны сораштыру билгеләү турындагы карар жирлек Советы тарафыннан кабул ителә. Гражданныр арасында сораштыру үткөрү өчен жирлекнең «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайты файдаланылырга мөмкин. Авыл жирлеген Советының гражданнырны сораштыру билгеләү турында норматив хоукый актында түбәндәгеләр билгеләнә:

- 1) сораштыру уздыру датасы һәм сроклары;
- 2) сораштыру уздырганда тәкъдим ителә торган сорауны (сорауларны) формалаштыру турында;
- 3) сораштыру үткөрү методикасы;
- 4) сораштыру кәгазенең формасы;
- 5) сораштыруда катнашучы муниципаль берәмлек халкының минималь саны;
- 6) «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә муниципаль берәмлекнең рәсми сайтынан файдаланып, гражданныр арасында сораштыру уздырган очракта сораштыруда катнашучыларны идентификацияләү тәртибе;»

18. Уставның 22 статьясындагы 7 өлешенә 1 пунктны яңа редакциядә бәян итәргә:

«1) жирлек бюджеты акчалары исәбеннән - жирлекнең жирле үзидарә органнары яисә муниципаль берәмлек халкы инициативасы буенча сораштыру уздырганда;».

19. Уставның 28 статьясына түбәндәге эчтәлекле 4.1 өлешне өстәргә:

«Жирлек Советы депутатына үз вәкаләтләрен даими булмаган нигездә гамәлгә ашыру өчен, айга алты эш көне дәвамында эш урынын (вазифасын) саклау гарантияләнен.».

20. Уставның 28 статьясындагы 7.2 өлешен яңа редакциядә бәян итәргә:

«7.2. Үз чыгымнары, шулай ук тормыш иптәше һәм балигы булмаган балаларының жир кишәрлеген, башка күчәмсез милек объектын, транспорт чарасы, кыйммәтле кәгазьләр (оешмаларның устав (склад) капиталында катнашу өлеше, пайлар) сатып алу буенча һәр килешү буенча календарь мәгълүматларны тапшыру елына кадәр (алга таба - хисап чоры), әгәр мондый килешүләрнең гомуми суммасы өлешендә кешенең һәм аның хатынының (тормыш иптәшенең) хисап чорына кадәр соңгы өч елдагы гомуми керемнән һәм бу килешүләр төзелгән акча алу чыганаclarы турында артык булса.».

21. Уставның 28 статьясындагы 7.3 өлешендә «Президенты» сүзен «Башлыгы (Рәисе)» сүзенә алмаштырырга.

22. Уставның 28 статьясындагы 7.4 өлешендә «Президент» сүзен «Башлык (Рәис)» сүзенә алмаштырырга.

23. Уставның 28 статьясындагы 7.5 өлешен үз көчен югалткан дип танырга.

24. Уставның 38 статьясындагы 1 өлешенең 7 пунктын яңа редакциядә бәян итәргә:

«7) чит ил гражданына җирле үзидарә органнарына сайланырга хокук биргән Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнаша торган чит ил гражданлыгы яки Россия Федерациясе гражданлыгы туктатылу, Россия Федерациясе халыкара шартнамәсе нигезендә җирле үзидарә органнарына сайлану хокукы булган чит ил гражданының яки Россия Федерациясе гражданының чит ил территориясендә даими яшәүгә хокукын раслый торган башка документ яки яшәүгә хокук яки чит ил гражданлыгы булу (Россия Федерациясе халыкара шартнамәсе белән башкасы каралмаган очракта)»;

25. Уставның 44 статьясындагы 1 өлешенең 9 пунктын яңа редакциядә бәян итәргә:

«9) чит ил гражданына җирле үзидарә органнарына сайланырга хокук биргән Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнаша торган чит ил гражданлыгы яки Россия Федерациясе гражданлыгы туктатылу, Россия Федерациясе халыкара шартнамәсе нигезендә җирле үзидарә органнарына сайлану хокукы булган чит ил гражданының яки Россия Федерациясе гражданының чит ил территориясендә даими яшәүгә хокукын раслый торган башка документ яки яшәүгә хокук яки чит ил гражданлыгы булу (Россия Федерациясе халыкара шартнамәсе белән башкасы каралмаган очракта)»;

26. Уставның 44 статьясындагы 5 өлешендә «Президенты» сүзен «Башлыгы (Рәисе)» сүзләренә алмаштырырга.

27. Уставның 45 статьясындагы 1 өлешенең 1, 2 пунктын яңа редакциядә бәян итәргә:

«1) кешенең федераль законнарда билгеләнгән очраклардан тыш, аның ягы булган мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау һәм (яки) җайга салу буенча чаралар күрмәве;

«2) граждан хезмәткәрләре тарафыннан үз керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, федераль законнарда билгеләнгән очраклардан тыш, тулы булмаган белешмәләр яки белә торып дәрәҗә булмаган белешмәләр тапшыру»;

28. Уставның 45 статьясындагы 2 өлешен яңа редакциядә бәян итәргә:

«2. Үзенә буйсынган затның мәнфәгатьләр конфликтна китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуы барлыкка килү турында билгеле булган муниципаль вазыйфаны биләүче зат ышанычын югалту белән бәйле рәвештә эштән чыгарылырга (вазыйфасыннан азат ителергә) тиеш, шулай ук муниципаль вазыйфаны биләүче зат, федераль законнарда билгеләнгән очраклардан тыш, яклар аңа буйсынган зат булган мәнфәгатьләр конфликтын катлауландыру һәм (яисә) җайга салу чаралары күрелмәгән очракта.».

29. Уставның 48 статьясындагы 2 өлешенә түбәндәге эчтәлекле унсигез һәм унтугызынчы абзацларны өстәргә:

- вәкаләтле участок полициясе вазифасын башкаручы хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына хезмәткәр әлеге вазифаны башкарган вакытка торак урын бирү;

- алкоголь, наркотик яисә башка агулы матдәләр кулланудан исереклек халәтендә булган затларга ярдәм күрсәтү чараларын гамәлгә ашыру».

30. Уставның 52 статьясына түбәндәге эчтәлекле 14 пункт өстәргә:

«14) муниципаль берәмлек башлыгына Россия Федерациясе гражданлыгын яки чит ил дөүләте гражданлыгын туктату турында язма рәвештә хәбәр итәргә тиеш - чит ил гражданы җирле үзидарә органнарына сайланырга, яисә чит ил гражданлыгын (гражданлыгын) алу яисә Чит ил территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы башка документ алу хокукына ия булган Россия Федерациясе халыкара килешүе нигезендә җирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы булган Россия Федерациясе гражданы

яисә Россия Федерациясе халыкара килешүе нигезендә жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы чит ил гражданыны, ләкин Россия Федерациясе гражданлыгы яки чит ил гражданлыгы туктатылган яки чит ил гражданлыгы алган көннән яки әлеге пунктта каралган яшәүгә рөхсәт яки башка документ алганнан соң биш эш көннән дә соңга калмыйча.».

31. Уставның 53 статьясындагы 1 өлешенәң 9 пунктын яңа редакциядә бәян итәргә:

«9) чит ил гражданынына жирле үзидарә органнарына сайланырга хокук биргән Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнаша торган чит ил гражданлыгы яки Россия Федерациясе гражданлыгы туктатылу, Россия Федерациясе халыкара шартнамәсе нигезендә жирле үзидарә органнарына сайлану хокукы булган чит ил гражданының яки Россия Федерациясе гражданының чит ил территориясендә даими яшәүгә хокукын раслый торган башка документ яки яшәүгә хокук яки чит ил гражданлыгы булу (Россия Федерациясе халыкара шартнамәсе белән башкасы каралмаган очракта)»;

32. Уставның 56 статьясындагы 3 өлешенәң икенче абзацын яңа редакциядә бәян итәргә:

«Жирлекнең сайлау комиссиясе тәкъдимнәр нигезендә формалаша: Россия Федерациясе Федераль Собрание Дәүләт Думасында, Татарстан Республикасы Дәүләт Советында депутат мандатларын бүлүгә рөхсәт ителгән кандидатлар исемлеген тәкъдим иткән сәяси партияләр; «Дәүләт депутатларын сайлау турында» 2005 елның 18 маендагы 51-ФЗ номерлы Федераль законның 821 статьясы нигезендә депутат мандатларын тапшырган кандидатларның федераль исемлеген тәкъдим иткән сәяси партияләр Россия Федерациясе Федераль Жыены Думасы»; Татарстан Республикасы Сайлау кодексының 971 статьясы нигезендә депутат мандатлары тапшырылган кандидатлар исемлеген тәкъдим иткән сәяси партияләр; башка сәяси партияләр һәм башка иҗтимагый берләшмәләр; яшәү, эшләү, хезмәт итү, уку урыны буенча сайлаучылар жыеннары; элекке состав жирлегенәң сайлау комиссиясе; Татарстан Республикасы Үзек сайлау комиссиясе; территорияль сайлау комиссиясе.».

33. Уставның 60 статьясындагы 3 өлешенәң 9 пунктын яңа редакциядә бәян итәргә:

«9) Россия Федерациясе гражданлыгы яки чит ил гражданынына муниципаль хезмәттә булу хокукы бирүче Россия Федерациясенәң халыкара килешүендә катнаша торган чит дәүләт гражданлыгы туктатылу турында муниципаль хезмәткәргә билгеле булган көнне, әмма туктатылган көннән алып биш эш көннән дә соң булмаган вакыт аралыгында, Россия Федерациясе гражданлыгы яки чит ил гражданынына муниципаль хезмәттә булу хокукы бирүче Россия Федерациясенәң халыкара килешүендә катнаша торган чит дәүләт гражданлыгы туктатылу турында эшкә яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) язмача формада хәбәр итәргә»;

34. Уставның 60 статьясындагы 3 өлешенә түбәндәге эчтәлекле 9.1 пункт өстәргә:

«9.1) чит дәүләт гражданлыгы алу яки чит илдә яшәүгә рөхсәт алу яисә чит дәүләт территориясендә гражданның даими яшәү хокукын раслый торган башка документ алу турында муниципаль хезмәткәргә билгеле булган көнне, әмма бу хакта билгеле булган көннән алып биш эш көннән дә соң булмаган вакытта чит дәүләт гражданлыгы алу яки чит илдә яшәүгә рөхсәт алу яисә чит дәүләт территориясендә гражданның даими яшәү хокукын раслый торган башка документ алу турында эшкә яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) язмача формада хәбәр итәргә».

35. Уставның 74 статьясындагы 2 өлешен яңа редакциядә бәян итәргә:

«2. Прокурор үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру барышында гамәлдәге норматив хокукый актларны камилләштерү кирәклеген билгеләгәндә, закон чыгару инициативасы хокукына ия булган закон чыгару органнарына законнарны һәм башка норматив хокукый

актларны үзгөртү, тулыландыру, гамәлдән чыгару яки кабул итү турында тиешле һәм түбән дәрәжәдәге тәкъдимнәр кертергә хокуклы.»

36. Уставның 74 статьясындагы 4 өлөшөн яңа редакциядә бәян итәргә:

«4. Эшмәкәрлек эшчәнлегенә һәм башка икътисади эшчәнлек субъектлары өчен яңа мәжбүри таләпләр, инвестиция эшчәнлегенә субъектлары өчен яңа бурычлар билгели торган яки муниципаль норматив хокукий актлар белән элек каралган мәжбүри таләпләргә, бурычларны үзгәртә торган муниципаль норматив хокукий актлар проектлары, законнар белән каралган очрактардан тыш, Татарстан Республикасы законы нигезендә муниципаль норматив-хокукий актлар белән билгеләнгән тәртиптә җирле үзидарә органнары тарафыннан җайга салу йогынтысы ягыннан бәяләнәргә мөмкин.

1) җирле салымнарны һәм җыямнарны билгеләүче, үзгәртүче, туктатып торучы, гамәлдән чыгаручы җирлек Советы норматив хокукий актлары проектлары;

2) бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган җирлек Советы норматив хокукий актлары проектлары;

3) гадәттән тыш хәлләр режимнары гамәлдә булган чорга табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләргә бәтерү максатыннан эшләнгән норматив хокукий актлар проектлары».

37. Уставның 85 статьясындагы 3 өлөшөн үз көчен югалткан дип танырга.

38. Уставның 94 статьясындагы 2 өлөшөн яңа редакциядә бәян итәргә:

«2. Җирлек уставы, җирлек Советының җирлек уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турындагы карары дөүләт теркәве узганнан соң рәсми басылып чыгарга (халыкка җиткереләргә) тиеш һәм алар рәсми басылып чыкканнан соң (халыкка җиткерелгәннән) үз көченә керә. Җирлек башлыгы теркәлгән җирлек уставын, җирлек Советының җирлек уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турындагы карары муниципаль берәмлекләр уставларын теркәү өлкәсендә вәкаләтле федераль башкарма хакимият органының территориаль органыннан "Муниципаль берәмлекләр уставларын дөүләт теркәве турында" 2005 елның 21 июлендәге 97-ФЗ номерлы Федераль законның 4 статьясындагы 6 өлөшөндә каралган Россия Федерациясә субъекты муниципаль берәмлекләре уставларының дөүләт реестрына үзгәрешләр керту турында хәбәрнамә кәргән көннән алып җиде көн эчендә бастырып чыгарырга (халыкка җиткереләргә) тиеш.

2. Өлөгә карарны законда билгеләнгән тәртиптә дөүләт тарафыннан теркәү уздыру өчен юлларга.

3. Өлөгә карарны Тойгелдә авыл җирлегенә мәгълүмати стендларында бастырып чыгарырга (халыкка җиткереләргә), шулай ук Мөслим муниципаль районының рәсми сайтында <https://muslumovo.tatarstan.ru/> һәм Татарстан Республикасының рәсми хокукий мәгълүмат порталында урнаштырырга <https://pravo.tatarstan.ru/>

3. Өлөгә карар рәсми басылып чыккан көннән гамәлгә керә.

Тойгелдә авыл җирлегенә башлыгы
Тойгелдә авыл җирлегенә Советы рәисе

Минһажев Д.М.